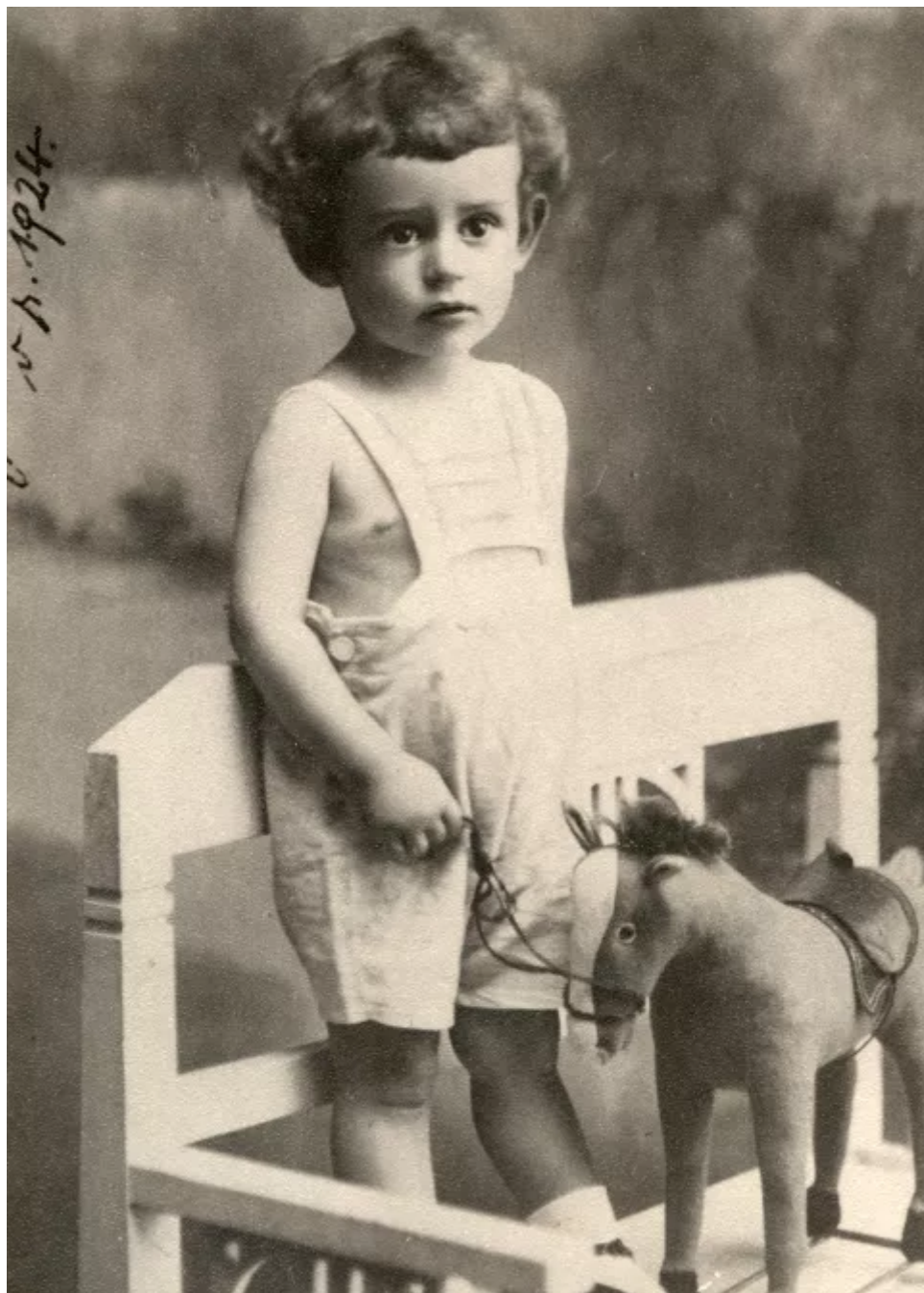

Ladislav Porjes Jako Dítě

Narodil jsem se v roce 1921 v Žilině. Ve věku tří let, kdy byl tento obrázek pořízený, se ze mě stal úplný sirotek.

Na svoji maminku (Ilona Porjesová, rozená Moškovičová) bohužel nemám žádné přímé vzpomínky, znám pouze něco málo z jejího života zprostředkovaně z vyprávění babičky a tetiček. Maminka totiž zemřela při porodu mého nenarozeného sourozence na něco, čemu by se dnes patrně řeklo mimoděložní těhotenství. Tak mi to alespoň jako malému vyprávěla babička. Když jsem ovšem byl už o něco starší, vyprávěly mi tetičky, že to bylo trochu jinak. Tetičky vypravovaly, že maminka Ilonka byla učiněný anděl. Ovšem příčinou jejího předčasného úmrtí prý byla její vlastní matka. Babička Fany totiž, když přijela do Žiliny za dcerou a za mnou jakožto desetiměsíčním capartem,

zjistila, že maminka je znovu těhotná. Přemluvila maminku, aby si dala bez tatínkova vědomí, ten byl tou dobou na delší služební cestě mimo město, udělat tajně potrat, aby si prý dalším porodem nezkazila postavu. Babička pokoutně sehnala jakousi porodní bábu, která však zákrok zfušovala, a maminka zemřela na celkovou otravu krve. Bylo jí tehdy necelých jedenadvacet let.

Když mi byly necelé tři roky, tatínek mi zemřel na následky fušersky léčeného zranění z italské fronty první světové války, které se zúčastnil jako kadet na jeden rok. Stal jsem se tak úplným sirotkem.

Vyrůstal jsem u prarodičů – střídavě mě hlídali Porjesovi, tedy otcovi rodiče v Žilině, kde jsme mluvili slovensky a německy. Střídavě na mě dohlíželi Moškovičovi, tedy matčini rodiče v Michalovcích, se kterými jsem mluvil zemplínským nářečím a jidiš. Zázemí obou rodin, co se týče náboženské stránky, bylo poměrně rozdílné. Moškovičovi byli ortodoxní, zatímco Porjesovi byli neologičtí Židé.